

43; irreligious, impious. -3 Dyspeptic. -4 Unmarried. -Comp. -त्र-त्रा a. Ved. not maintaining the sacred fire, sinful, irreligious अग्ने त्वमस्मद् युयोध्यमीवा अनग्नित्रा अभ्यमन्त कृष्टी: Rv. 1. 189. 3. -दग्ध a. Not burnt with fire or on the funeral pile, ये अग्निदग्धा ये अनग्निदग्धा मध्ये दिवः स्वधया मादयन्ते Rv. 10. 15. 14 (श्मशानकर्म न प्राप्ता:); a class of Manes Ms. 3. 199.

अनघ a. [न. व.] 1 Sinless, innocent; अवैमि चैनामनघेति R. 14. 40. -2 Free from blame, faultless, handsome; अखण्डं पुण्यानां फलमिव च तद् रूपमनघम् S. 2. 10; यस्य ज्ञानदयासिन्धोरगाधस्यानघा गुणाः Ak.; सर्वगात्री Dk. 123. -3 Without mishap or accident, free from danger, calamity &c.; safe, unhurt; यास्त्वामनघमद्राक्ष्म Dk. 108; कश्चिन्मृगीगामनघा प्रसूतिः R. 5. 7; मृगवधूर्यदा अनघप्रसवा भवति S. 4 safely delivered or brought to bed; प्रसूते: R. 14. 75. -4 Without grief or sorrow; दयालुमनघस्त्वृष्टम् R. 10. 19. -5 Free from dirt, impurities &c., pure, spotless; R. 10. 80; 13. 65; Śi 3. 31. -6 Tireless, not exhausted; Bhāg. 2. 7. 32. -घ: 1 White mustard. -2 N. of Viṣṇu; अनघो विजयो जेता; V. Sah. 16. also of Śiva and of several other persons, a Gandharva, Sādhya &c. -Comp. -अष्टमी N. of the eighth day (spoken of in the fiftyfifth Adhyāya of Bhaviṣyottara Purāṇa)

अनङ्कुरा a. [अङ्कुरेण न-वश्यः] 1 Ungovernable, unruly. -2 Taking license (as a poet.).

अनङ्ग a. [न. व.] 1 Bodiless, without a body; formless, incorporeal; त्वमनङ्गः कथमक्षता रतिः Ku. 4. 9. -2 Different from the body. -3 Without a supplement or auxiliary. -ङ्गः 1 Cupid (the bodiless one; so called from his having been reduced to ashes by Śiva with the fire of his third eye, when he tried to seduce the God's mind towards Pārvatī for the birth of a deliverer of the Gods from Tāraka.) -2 Wind. -3 A goblin. -4 A shadow, cf. अनङ्गे मन्मथे वायौ पिशाचच्छाययोरपि Nm. -ङ्गम् 1 Sky, air, ether. -2 The mind (आकाशस्य निरवयवत्वात् न्यायवैशेषिकमते चित्तस्य अगुणत्वेन तस्य तथात्वम्). -Comp. -आपीडः N. of a king of Kashmir. -क्रीडा [तृ. त.] 1 amorous sports. -2 N. of a metre of two lines, the first with 16 long, and second with 32 short, syllables. -द a. [उप. स.] inspiring love; दे तनुभूते ते भुजलते K. 220. (also without Aṅgada); बाहोरनङ्गदत्वस्य बाले ते कारणे उभे Bhār. Ch. -देवी N. of a queen of Kashmir. -द्वादशी N. of the 83rd chapter of भविष्योत्तरपुराण; त्रयोदशीव्रतम्, see under व्रत. -पालः N. of a king's chamberlain at Kashmir. -लेखः (मदनलेखः) a love letter; लेखक्रिय-योपयोगं (व्रजन्ति) Ku. 1. 7. -रङ्गः N. of an erotic work describing the several postures (आसन) pertaining to sexual intercourse. -लेखा 1 A love letter. -2 N. of a queen of Kashmir. -शत्रुः, -असुहृत् &c. N. of Śiva. -शेखरः N. of a metre of four lines, each with 15 iambic feet.

सं. इ. को... १०

अनङ्गकम् The mind.

अनङ्गुरि-लि a. [न. व.] Destitute of fingers.

अनच्छ a. Not clear, dirty.

अनजका, अनजिका [अप्रशस्ता अजा] A miserable or small goat.

अनञ्ज a. [न. व.] 1 Without collyrium, pigment or paint; नेत्रे दूरमनञ्जेने S. D. -2 Faultless, taintless. -3 Without any connection (निःसम्बन्ध). -नम् 1 The sky, atmosphere. -2 The Supreme Spirit (परब्रह्म), Viṣṇu or Nārāyaṇa. यदा विसृष्टस्त्वमनञ्जेनेन वै बलं प्रविष्टोऽजित-दैत्यदानवम् Bhāg 9. 5. 8.

अनडुह m. [अनः शकटं वहति] (अनड्वान्, डुवाहौ, डुद्भ्याम् &c.) 1 An ox, bull. -2 The sign Taurus. वृषभराशि. -ही or अनडुवाही A cow. -Comp. -जिह्वा [अनडुहो जिह्वेव पत्राणि यस्याः सा] a plant (गोजिह्वा, अनन्तमूल). -द a. [उप. स.] a giver of oxen.

अनडुत्क a. Having oxen.

अनडुहः N. of a sage.

अनणु a. [न. त.] Not small or minute or fine, coarse. -णुः Coarse grain, peas &c.

अनति ind. Not very much; compounds beginning with अनति may be analysed by referring to अति; e. g. अनतिक्रमः moderation; अनतिक्रमणीय not to be transgressed, inviolable; अनतिदृश्य opaque; अनतिद्भुत unsurpassed, real, true, proper, ब्रह्मा त इन्द्र गिर्वयः क्रियन्ते अनतिद्भुता Rv. 8. 90. 3. अनतिव्याध्य invulnerable; अनत्यन्तगति P. V. 4. 4 sense of diminutive words; अनत्यय imperishable, undecaying &c.; अनतिप्रश्न not to be asked to excess; अनतिविलम्बिता absence of delay; fluency as a speaker's qualification, one of the 35 Vāgguṇas, q. v.

अनद्धा ind. [न. त.] Ved. Not truly or clearly, not certainly or definitely. -Comp. -पुरुषः not a true man; one who is not of use, either to gods, men or the manes.

अनद्यः [न अद्यः भक्ष्यः अप्राशस्त्ये नञ्] White mustard.

अनद्यतन a. (-नी f.) [न. त.] Not pertaining to this or the current day; a term used by Pāṇini to denote the sense of the Imperfect or the Periphrastic future P. III. 2. III, III. 3. 15; भूते लङ्-अपचत्; ने भविष्यति लुट्-पक्ता; परोक्षानद्यतने लिट्-पपाच. -नः Not the current day; अतीतायाः रात्रेः पश्चार्धेन आगामिन्या रात्रेः पूर्वार्धेन सहितो दिवसोऽद्यतनः Sk., तद्भिन्नः कालः.

अनधिक a. [न. त.] 1 Not more or excessive. -2 Boundless; perfect. -3 Not capable of being enlarged or surpassed.

अनधिकारः [न. त.] Absence of authority, right, claim &c. -Comp. -चर्चा intermeddling, officiousness.

अनधिकारिन् a. Not entitled to.

अनधिगत a. [न. त.] Not obtained, acquired or studied. -Comp. -मनोरथ a. foiled in one's expectations. -शास्त्र a. who has not learnt the Śāstras.